

Wspomnienie o Panu Profesorze Leszku Żabińskim (1947–2019)

Z wielkim smutkiem i żalem przyjęliśmy informację, że 19 września 2019 r. w wieku 72 lat odszedł na wieczny spoczynek powszechnie ceniony i szanowany wybitny uczony oraz nauczyciel akademicki profesor Leszek Żabiński.

Prof. zw. dr hab. Leszek Tadeusz Jerzy Żabiński urodził się 18.08.1947 r. we Wrocławiu i zawsze był silnie związany z tym miastem. Studia ekonomiczne ukończył w 1969 r. w Wyższej Szkole Ekonomicznej we Wrocławiu, na Wydziale Ekonomiki Przedsiębiorstw. Na tej uczelni, przekształconej wówczas w Akademię Ekonomiczną im. Oskara Langego, w 1975 r. doktoryzował się na Wydziale Gospodarki Narodowej. Macierzysta uczelnia była dla profesora Leszka Żabińskiego miejscem pracy w latach 1969–1979. Stopień doktora habilitowanego nauk ekonomicznych (w zakresie ekonomii) uzyskał on w 1981 r. na Wydziale Ekonomiki Produkcji i Obrotu Akademii Ekonomicznej w Poznaniu.

W 1979 r. profesor Leszek Żabiński związał się z Katowicami. W latach 1979–1985 pracował w katowickim oddziale Instytutu Rynku Wewnętrznego i Konsumpcji, którego był dyrektorem (1987–1991). W latach 1992–1995 pełnił też funkcję kierownika Zakładu Ekonomiki Górnictwa i Regionu Głównego Instytutu Górnictwa w Katowicach. W sierpniu 1979 r. rozpoczął pracę w Aka-

demii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego w Katowicach (obecnie Uniwersytet Ekonomiczny), gdzie w latach 1984–1987 r. był Prorektorem ds. Dydaktyki. Kierował na UE w Katowicach Zakładem Ekonomiki Obrotu Towarowego i Usług (1984–1987), a wcześniej był wicedyrektorem tego Instytutu (1981–1984). W 1989 r. otrzymał tytuł profesora nauk ekonomicznych. W 1991 objął na tej uczelni kierownictwo Katedry Polityki Rynkowej i Zarządzania Marketingowego, od 1995 roku na stanowisku profesora zwyczajnego, i pełnił je aktywnie do 2016 r. W latach 2002–2008 pełnił funkcję Dziekana Wydziału Zarządzania, a w roku 2012 został wybrany na czteroletnią kadencję na stanowisko Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

Profesor Leszek Żabiński był związany z licznymi krajowymi i zagranicznymi towarzystwami naukowymi. Był członkiem Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa, International Association for Research Economic Psychology w Brukseli oraz The European Marketing Academy (EMAC). W latach 1993–2005 był prezesem w katowickim Oddziale Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, a w latach 2002–2006 członkiem Zarządu Krajowego i Prezydium PTE. Od 2006 r. wchodził w skład Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Profesor Leszek Żabiński

ski był także powoływany w skład Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania (1999–2003), a w latach 1996–1999 był członkiem Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego oraz przewodniczącym Komisji Ekonomicznej w tejże Radzie. W latach 2003–2006 był członkiem Państwowej Komisji Akredytacyjnej oraz Komitetu Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk. Od roku 2012 był członkiem Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencji Rektorów Uniwersytetów Ekonomicznych oraz Konferencji Regionalnej Rektorów Uczelni Śląskich, gdzie pełnił też funkcję sekretarza. Był także honorowym członkiem Business Centre Club oraz honorowym prezesem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Liczba organizacji, w których działał profesor Leszek Żabiński, wskazuje jednoznacznie na niezwykle aktywność oraz silną pozycję w środowisku, które doceniało jego pracę, wiedzę, umiejętności i zaangażowanie.

Profesor Leszek Żabiński wyraźnie dostrzegał znaczenie współpracy z praktyką i aktywnie działał w wielu krajowych i zagranicznych podmiotach oraz organizacjach. Zasiadał w Sekcji Ekonomiki Górniczego Komitetu Nauk Górniczych PAN (1993–2003). Był członkiem Rady Strategii Społeczno-Gospodarczej przy Radzie Ministrów RP (2002–2005) oraz Rady Nadzorczej Polskich Hut Stali S.A. (2002–2004). Za olbrzymią aktywność i zasługi dla polskiej nauki był wielokrotnie odznaczany wysokimi odznaczeniami państwowymi oraz nagradzany licznymi nagrodami ministerialnymi oraz uczelnianymi.

Profesor Leszek Żabiński był ekspertem z zakresu polityki rynkowej, teorii rynku i zarządzania marketingowego. Wśród obszarów jego zainteresowań naukowych i badawczych należy wymienić teorię rynku i marketingu, marketing, zarządzanie marketingowe, marketing strategiczny, globalny i relacji, metodologię naukowych badań biznesu i marketingu, polityki gospodarki turystycznej, aspekty rynkowe i ekonomiczne transformacji, w tym restrukturyzacji sektorowej i regionalnej.

Profesor Leszek Żabiński był niezwykle pracowitym i oddanym nauce badaczem, czego efektem jest ponad 350, bardzo wartościowych i cenionych w środowisku prac naukowych i naukowo-badawczych, których był autorem. Zawsze podkreślał potrzebę łączenia teorii z praktyką, stąd wiele z tych opracowań miało charakter wdrożeniowy na rzecz wspomnianej praktyki gospodarczej. Były to m.in. prace z zakresu zarządzania i marketingu strategicznego w hutnictwie, górnictwie, przemyśle artykułów konsumpcyjnych w handlu spożywczym, w mediach.

Wśród bardzo licznych publikacji naukowych profesora Leszka Żabińskiego, będących efektem

jego niebywałej pasji i zaangażowania w pracę naukową i badawczą, można wymienić m.in.: „Zarządzanie marketingowe. Podstawy teoretyczne. Węzłowe specjalizacje badawcze” (red. nauk.) z 2004 r., „Marketing globalny i jego strategię” (red. nauk.) z 2002 r., „Modele strategii marketingowych” (red. nauk.) z 2000 r. (wszystkie trzy wydane przez Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Katowicach). Szczególne miejsce na liście publikacji zajmuje książka „Marketing produktów systemowych” (red. nauk.) wydana w 2012 r. przez Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Była ona zwieńczeniem kilku lat badań profesora Leszka Żabińskiego i jego zespołu nad rolą współczesnego marketingu w procesach tworzenia, komunikowania i dostarczania ofert systemowych produktów materialnych oraz usługowych. Problematyka produktów systemowych była dla profesora Leszka Żabińskiego bardzo ważna — był twórcą tej koncepcji i jej najlepszym ambasadorem. Podejmował ją wielokrotnie w swoich artykułach naukowych oraz w trakcie wystąpień i dyskusji na licznych konferencjach środowiskowych, w tym na szczególnie ważnych dla tego grona badaczy Zjazdach Katedr Marketingu, Handlu i Konsumpcji.

Profesor Leszek Żabiński zawsze bardzo mocno podkreślał znaczenie odpowiedniego upowszechniania, dyskusowania i publikacji efektów prac badawczych. Był inicjatorem i redaktorem naczelnym czasopisma Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach w języku angielskim „Journal of Economics and Management”. Był też członkiem Rady Naukowej czasopisma „Marketing i Rynek”, tytułu bardzo ważnego dla całego środowiska naukowo-badawczego zajmującego się marketingiem, rynkiem i zachowaniami konsumentów. Był członkiem Rad Programowych wielu konferencji i często przewodniczył sesjom plenarnym czy tematycznym. W niezwykle sposób potrafił stworzyć atmosferę sprzyjającą dyskusji i wymianie opinii. Jego spokój oraz życzliwość była pomocna szczególnie dla młodszych pracowników nauki, którzy dopiero uczyli się niełatwej sztuki publicznych wystąpień i obrony swoich tez.

Profesor Leszek Żabiński był też bardzo cenionym dydaktykiem, który prowadził zajęcia na wszystkich poziomach studiów — licencjackich, magisterskich, podyplomowych oraz doktorskich. Dzięki jego wykładom studenci i słuchacze mieli okazję poznawać nowe koncepcje marketingu, zarządzania marketingowego, planowania marketingowego i tworzenia strategii marketingowych. Jako nauczyciel akademicki pełnił opiekę promotorską na studiach I i II stopnia. Wypromował ponad 200 magistrów. Był także promotorem i recenzentem wielu rozpraw doktorskich i habilitacyjnych.

Wypromował 15 obronionych rozpraw doktorskich, z których 10 zostało opublikowanych.

Jako Kierownik Katedry Polityki Rynkowej i Zarządzania Marketingowego, której był inicjatorem i twórcą, profesor Leszek Żabiński potrafił dzielić się swoją wiedzą i bogatym doświadczeniem naukowym. Przez wiele lat był dla swoich podopiecznych nauczycielem i mentorem, dzięki któremu mogli poznawać najlepsze wzorce badawcze i zgłębiać tajniki pracy akademickiej. Profesor Leszek Żabiński umiał wykształcić szczególną relację mistrz–uczeń, która była dla jego wychowanków niezwykłą okazją do obcowania ze wszechstronnym badaczem i naukowcem z krwi i kości. Relację opartą na szacunku z obu stron, co motywowało nas do wysiłku i podejmowania nowych wyzwań. Zawdzięczamy profesorowi Leszkowi Żabińskiemu umiejętność odpowiedzialnego podejścia do zadań, systematyczność i zacięcie badawcze. To była bezcenna lekcja, która pozwoliła nam się rozwijać, ukształtowała nas i pomogła nam dojrzeć. Nie do przecenienia jest warsztat, który zyskaliśmy dzięki tej relacji, podobnie jak wszyscy, którzy mieli okazję współpracować z profesorem Leszkiem Żabińskim. Te zasoby wiedzy i umiejętności zdobyte pod jego okiem procentują i nadal będą procentować w życiu zawodowym i w kontaktach międzyludzkich.

Zachowamy we wdzięcznej pamięci organizowane przez profesora Leszka Żabińskiego zebrania Katedry, podczas których oprócz kwestii naukowych i zawodowych można było też poruszyć sprawy bardziej przyziemne i spotkać się z życzliwym przyjęciem i sympatycznym słowem. Wiele osób współpracujących z profesorem dobrze pamięta, że zawsze znajdował czas na rozmowę, gdy była taka

potrzeba, na znalezienie rozwiązania w trudnych niekiedy sytuacjach, na wsparcie merytoryczne, gdy konieczna była konsultacja. Tym cenniejsze są teraz notatki i komentarze pisane przez profesora jego wyjątkowym, bardzo charakterystycznym piśmem.

Oprócz zamiłowania do nauk ekonomicznych i nauk o zarządzaniu profesor Leszek Żabiński miał też inne pasje, do których należały zwłaszcza historia i nauka społeczna Kościoła katolickiego i chrześcijaństwa. Interesowała go też muzyka klasyczna oraz literatura polska i europejska. Był erudytą o niespotykanej wrażliwości i otwartości na drugiego człowieka, który nigdy nie stronił od dialogu. Potrafił widzieć wiele różnych spraw bardzo szeroko i wielostronnie. Był humanistą w najszerszym znaczeniu, którego postawa intelektualna i moralna może i powinna być wzorem do naśladowania.

Odszedł autor licznych prac naukowych, wybitny uczony i nauczyciel akademicki, ale także, a może przede wszystkim, mądry, dobry i życzliwy człowiek, który cieszył się powszechnym autorytetem i szacunkiem. Żegnamy profesora Leszka Żabińskiego, który był bardzo zaangażowany w sprawy środowiska akademickiego i miał szczególną umiejętność jego integrowania. Będzie nam go brakować, choć zostaje pamięć o nim, która będzie inspirować do rozwoju i podejmowania działań godnie kontynuujących rozpoczęte przez niego dzieła.

Dr hab. Małgorzata Kieźel

*Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach,
Katedra Zarządzania Marketingowego i Turystyki*